

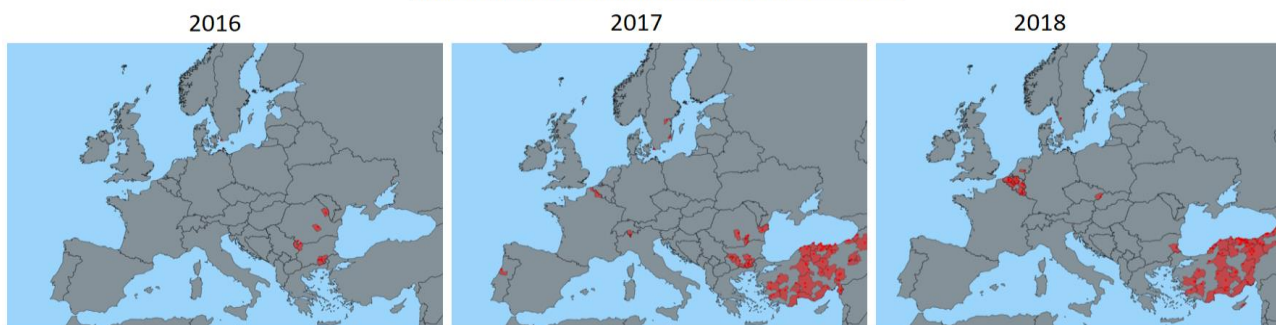
НЮКЯСЪЛСКА БОЛЕСТ ПО ПТИЦИТЕ (NEWCASTLE DISEASE)

1. Разпространение:

Нюкясълската болест е силно заразно заболяване по птиците, разпространено по целия свят. Силно вирулентния NDV е ендемичен в районите на Мексико, Централна и Южна Америка, широко разпространен в Азия, Близкия изток и Африка, както и дивите корморани в САЩ и Канада. Лентогенните щамове (причиняващи по-лека проява на болестта) NDV се разпространяват в световен мащаб, а широко разпространените мезогенни щамове (с умерена проява на клинични признаци) имат афинитет към гълъбите и няма данни те да заразяват други видове домашни птици.

За календарната 2016 г. на територията на Европа са констатирани общо 9 огнища в 3 държави, вкл. България. За 2017 г. броят на огнищата е 76 в 7 страни, а за 2018 г. – те са 107 бр. в 8 държави. Тези данни, ще откриете и на картата по-долу:

Констатирани огнища на Нюкясълска болест

За 2017-2018 г. на територията на Република България са констатирани общо 8 огнища на Нюкясълска болест по птиците в животновъдни обекти тип „лично стопанство“, на територията на следните области: Смолян, Кърджали, Хасково, Пазарджик, София-област, София-град и Стара Загора и 1 (едно) при дива птица на територията на област Бургас.

2. Епидемиология:

Причинител: Вирус от сем. Paramyxoviridae, род Avulavirus;

Възприемчиви животни: домашни и диви птици. Възможно е да се заразят и хората, като се проявява с появата на конюнктивит, но като цяло протича леко и самоограничаващо се. Птиците от сем. Гълъбови могат да излъчват вируса периодично в продължение на година и даже повече.

Трансмисия: Най-често се предава, чрез директен контакт със заразени птици или с птици, носители на вируса. Вирусът се отделя с фекалиите, като по този начин се заразява и околната среда. Трансмисията може да се осъществи и чрез директен контакт с отделените секрети/екскрети от заразените птици, при контакт със заразени повърхности, храна, вода, оборудване и човешко облекло. Вирусът е устойчив и може да оцелее със седмици, особено в студено време.

3. Диагноза:

Инкубационен период: 21 дни. При попадане на вируса в стада на възприемчиви видове, всички птици се инфектират в рамките на 2 до 6 дни.

Клиника: Клиничните признаци варират в широки граници и зависят от много фактори: възраст, вид, други инфекции и др. При някои обстоятелства инфекцията с изключително вирулентните вирусни щамове може да доведе до смъртта на голям брой птици, почти без проява на други клинични признаци. Заболяването има бързо начало със симптоми, които се появяват между 2-12 дни след заразяването, които се разпространяват бързо в стадото. Клиничните признаци включват:

- респираторни проблеми – дишане, кашлица, кихане и хрипове;
- нервни признаци – тремор, парализирани крила и крака, усукани шии, кръгови движения, спазми и парализа;
- нарушена храносмилателна функция-диария;
- частичен или пълен спад в производството на яйца. Яйцата могат да бъдат необичайни по цвят, форма или повърхност и да имат воден белтък;
- смъртността е променлива, но може да достигне 100%.

NB! Клиничната картина е много сходна с тази при Инфлуенца по птиците и за това лабораторното изследване е важно за доказване на диагнозата.

4. Мерки за превенция и контрол:

Законодателство:

- [Закон за ветеринарномедицинската дейност.](#)
- [Наредба № 31 от 29.12.2005 г. за мерките за профилактика, ограничаване и ликвидиране на Нюкясълската болест \(псевдочума\) по птиците и за условията и реда за прилагането им;](#) Издадена от министъра на земеделието и горите, обн., ДВ, бр. 12 от 7.02.2006 г., в сила от 1.05.2006 г., изм. и доп., бр. 76 от 15.09.2006 г., бр. 64 от 18.07.2008 г., изм., бр. 8 от 29.01.2010 г.;
- [Наредба № 44 от 20.04.2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти;](#)

Мерки БАБХ:

[Програма за надзор на Нюкясълската болест \(псевдочума\) по птиците в България.](#) Тя включва:

1. серологични изследвания на кръвни проби от неваксинирани срещу Нюкясълска болест домашни птици, птици, развъждани и използвани за лов (жив пернат дивеч - фазани, яребици, пъдпъдъци, полудиви патици и т.н.), диви и екзотични птици;
2. серологични изследвания за контрол на извършената ваксинация във промишлените ферми (за сметка собствениците на промишлените птицеферми);
3. вирусологични изследвания при съмнение;
4. клинични обследвания на възприемчиви птици;
5. **ваксинация в промишлените ферми и птицевъдните обекти, разположени в радиус от 10 км около тях (за сметка собствениците на промишлените птицеферми (виж т. VII., 1.16);**
6. ваксинация при констатирано огнище на заболяването в птицевъдни обекти, в селищата, попадащи в 3 км предпазна и 10 км наблюдавана зони (след писмено разпореждане от ЦУ на БАБХ).

Лабораторна диагноза: серологични (кръвни) и вирусологични проби (цяла кръв, клоакални/орофарингеални тампон проби, цял труп) с попълнено придружаващо писмо.

Лаборатория: Национална референтна лаборатория “Инфлуенца “А“ и Нюкясълска болест по птиците”, към НДНИВМИ, гр. София, бул. „Пенчо Славейков“ 15 А

Дейности, делегирани на РВЛ:

- Контрол на придвижването на птиците;
- Извършване на ваксинация на териториите около индустриалните птицеферми;
- Контрол над извършваните в обекта ДДД мероприятия;
- Пасивен надзор,
- докладване на всяко съмнение за възникване на болестта на официален ветеринарен лекар/съответната ОДБХ.

5. Линк за актуална информация:

- Интернет страница на БАБХ

Програма за надзор на нюкясълската болест по птиците в България 2019-2021 г.

<http://tinyurl.com/y474rx2l>

Обявени огнища на заболяването <http://tinyurl.com/y5xe6q2c>

- Европейска Комисия:

https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/newcastle-disease_en

- Световна организация по здравеопазване на животните (ОИЕ)

http://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=chapitre_nd.htm

http://www.oie.int/fileadmin/Home/eng/Health_standards/tahm/2.03.14_NEWCASTLE_DIS.pdf

http://www.oie.int/fileadmin/Home/eng/Animal_Health_in_the_World/docs/pdf/Disease_cards/NEWCASTLE_DISEASE.pdf

<http://www.oie.int/en/animal-health-in-the-world/animal-diseases/Newcastle-disease/>